

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BACS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

A Bajnai utcával szemközti Falczione-féle ház, hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlések, intézkedések és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő:

DR. MOLNÁR GYULA

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt
Neptanítóknak egész évre 6 frt Félévre 3 frt Negyedévre 1.50
Egyes szám ára 10 kr.

A turini beteg.

Kossuth Lajos halállal vívódik.

Sok gyász érte a hazát, sok hű fia dőlt ki nagy küzdelemben a hazáért és sokszor tört ki a nemzet ajkán a keserv, amelynek méltó kifejezést adni megtaláltuk az illő szót . . .

Erős törzsű fa ez a nemzet, sűrű ágait égebe nyúló koronáját hiába járják a sors villámai . . . Le-leterdelik ékeségeit s olykor magát a koronáját is megtépdesik, de az idő gyógyító balszama új rügyeket fakaszt.

Kossuth Lajos nem csak ága, nem csak hajtása a nagy nemzet-fának, hanem gyökereiből kinőtt erős törzse, mely táplálja magát a lombos fát, melyből életnedvét szívja annak büszke koronája.

Ha ez a törzs szakadna el a nemzet-fától, ha ezt a törzset tépné ki tövestül a sors vihara, megrendülne belé ezredéves léte a magyar nemzetnek.

Ezt a gyászt késleltesse minél későbbre a magyarok istene!

TÁRCZA.

A szellemi vallás ügyében.

Írta: SCHMITT JENŐ.

(Folytatás.)

Milyen sok kétségtelen igazság van ebben a tiszteltreméltó okoskodásban, épugy, mint abban, amelyet a naturalista a szellemi vallás híveivel szemben érvényesít.

A materialista öntudat a lelkiileg vak öntudat, mely nem ismer mást, mint képeket. Van pedig kétféle kép: külszéki és képzeleti kép. Ha már most a harmadikról, a szellemi öntudat szemléletéről, a gondolat és szeretet eleven végtelenségéről van szó, — akkor ő ebben csak véges képet keres; igazolását, valódiságának bebizonyítását a külszéki képek világában keresi. Döröszében távcsővel keresi az istenséget és bonckéssel a lelket. Mint-hogy pedig így nem találja, nem láthat benne mást, mint képzeleti képet, az egyedüli felfogásmódot, melyet az érzéki képek mellett ismer. Innót van, hogy az eszményi öntudat tényeit fantazmákká hamisítani, ferdíteni törekszik. Beostletesebben tenné, ha beérné nemtudásával. Mert eliheti nekünk, mi époly jól tudjuk, mint ő, hogy mi a képzelet, mi a fantázia és csak azt mondhatjuk neki, hogy

Ennek a nemzeti gyásznak még soká nem volna szabad bekövetkeznie.

A nemzeti csapások óriási mérve hosszú századokon keresztül csak egyszerűszen borul reánk, hasonlólag a fényes üstököshöz, mely évszázadok után jelenik meg a menny boltján, besugározva s földtekét, hogy azután évszázadokra eltűnjék ismét.

Ragyogjon, sugározzon még a magyar nemzet egén ez az üstökös!

Kissé higgadtabban szemlélve a dolgok folyását, arra a meggyőződésre jutunk, hogy Kossuth Lajos örökkön-örökké élni fog s örökkön-örökké élető napja marad a hazának.

Kossuth Lajos már évtizedek óta nem csupán egy nagy ember, ki távol hazájától él önkényes száműzetésben.

Kossuth Lajos lassanként egy hallhatatlan eszmévé vált.

Nevének kimondásában varázslat rejlik. Elég hallanunk, hogy a lelkesedés melege fussa át idegeinket, s képesekké váljunk nagyra, nemesre. Kossuth önkény-

felfogásunk olyan távol esik attól, mint a földtől a meyny, mint a végestől a végtelen. Hamisításában bizonyos rosszakarat van, az alacsony öntudatnak kalibani lázadása, mely minden eszményi és magasztos ellen tör. Mert a naturalizmus az a Kaliban, akit a nagy britt-költő örökbecsű művében megtestesített, aki mindhiába az eszményiség, az Ariel ellen hadakozik és akit magasságában soha el nem ér.

Mint-hogy a materializmus és naturalizmus csak a jelenségek egyik oldalát látja, visszaél a természettudományokkal. Van érzéki képek világa, ez mechanikai törvények, erőttörvények szerint felfogható. A materialista állítja, hogy csak az van, csak az fogható fel, ami számára egyénileg subjective helyes. A szellemi világ azonban nem kísértetek világa az érzéki világ mellett, mint a hogy ő minket hamisan magyaráz, hanem az ősegyiség, mely mint olyan nyilvánult a gondolat és az erkölcsi öntudat formáiban.

A materializmus szereti magát a természettudományokkal azonosítani. Erre semmi joga. A materializmus kizárja a mélyebb gondolkozást és egyenesen mondhatjuk, egyetlen nagy természettudós sem materialista. Sem Galilei, sem Kepler, a csillagmozgás törvényeinek fölfedezője, sem Newton, a gravitációké, sem Dubois-Reymond az idegmechaniké, sem Mayer Róbert az erőegységének fölfedezője de még Darwin sem.

tes számkivetése egy élő akarat, mely vaskövetkezéssel halad előre a maga útján, nem ismerve semmi akadályt.

Ez az akarat a tizparancsolat erejével nehezedik a nemzet vállaira, megedzve, fölvillanyozva s váltig előbbre juttatva.

„Magyarországnak ki kell vinnia függetlenségét!”

Ez az „akarat” sulypontja. A turini aggastyán ott lebeg minden hazafi lelki világában az eszmények magasában, hová imádkozni járunk.

Csodás, káprázatos jelenség, hogy mint élő ily óriássá válhatott.

Lehet-e valaha is arról szólni, hogy: **nincs többé!**

Soha!

Mert Kossuth alakja már ma is ama tisztia spharában lebeg, mely minden soaktól ment, fényes s öröktűző, mint a nap.

Imádkozunk Kossuth Lajos életeért!

Az emberi kor végső határa nem a 92-ik évnél van, messzebb-messzebb terjed az . . . Kossuthnak még éveit lehetnek.

Ha a materializmus a szellemi tények világát meg akarja magyarázni, legfőlebb szegényes külsőségekben akad meg, és a földolgotat illetőleg csak ignoranciáját árulja el lépten-nyomon és durván elferdíti a tenyálást.

Ezt épen a religiózus öntudatra vonatkozólag mutatjuk ki.

Már az a felfogás, melyet a naturalista itt kifejt, hogy az emberek eredetileg egyes természeti tárgyakban látták a vallás tárgyait, durva, a vallás ősmunkáival megdöntött felfogás. A híres Müller Miksa, a nagy szanszkrit-tudós és utána Hartmann Eduard, klaszikus munkájában, melyet a religió filozófiájáról irt gyönyörűen fejtegették, hogy ellenkezőleg minden vallási alapfelfogás — mint a fenlevő legrégibb okmányok, p. o. a Védák és a primitív népek szentírásai igazolják — nem véges képekben volt elfogulva, hanem ellenkezőleg, a természet óriási, mindent betöltő jelenségei, a csillagok ég, a felkeltő nap, a zivatar, a tenger ébresztették benne a végtelenség érzését, a minden természeti nagyságot túlhaladó eleven gondolat, az isteni öntudat sejtelmét, mely nélkül eleven vallás nincs és nem volt soha, sem nálunk, sem Polinéziában. Így az igazi és alapos kutatók, mint Müller Miksa.

(Folyt. köv.)

Adja a magyarok istene, hogy életének magasztos cseljait a csodásan hosszú életkor pecsételje meg!

A topolyai adó-sikkasztások.

A Radimeczky-estet folytán napvilágra jött sikkasztásokkal kapcsolatban állanak azok a fizetési meghagyások, melyeket a kulai adóhivatal tömegestül bocsájt ki azokhoz, a kik adójukat Radimeczky vágy büntársai kezére bízták.

E nagyszámú fizetési meghagyások ellen Visontay Soma dr. budapesti ügyvéd s orsz. képviselő a pénzügyminiszterhez adott felebbezést, valamint a zombori pénzügyigazgatósághoz is, melyek közül egyet itt közlünk egész terjedelmében:

Tisztelettel alulírott 2. sz. főü. 1894. és — tételszám alatt a tekintetes Pénzügyigazgatóságtól felhívást kaptam, hogy 189 hó -án nt. alatti firt kr. befizetett adót ujjalag fizessem le. Indokolja pedig ezen határozatát categorice azzal, hogy illetéktelen kezekhez fiztettem az adót.

Bárha a tekintetes Pénzügyigazgatóság, érezve, hogy ily categoricus kijelentésre és felhívásra joga nincs, egyszerű levél és nem hatósági végzés alakjában tette meg felhívását, s úgy látszik inkább csak kísérletet tett és nem komoly jogkövetkezmenyekkel bíró határozatot hozott, nehogy a hallgatás beleegyezésnek tekintessék és abból a tekintetes Pénzügyigazgatóság jogkövetkezmenyeket formáljon, e felhívás és illetve fizetési meghagyás ellen

felebbezéssel

élek a következő okokból:

A hivatolt levélben foglalt fizetési meghagyás igazolja a benne foglaltak tarthatatlanságát.

A fizetési meghagyás ugyanis az adófőkönyvből konstatálja a befizetés idejét, számát és összegét. Tehát annyira nem illetéktelen kezekhez fiztettem adómat, hogy ezen illetéktelen kéz pontosan bevezette idő, sorrend és szám szerint a főkönyvbe a fizetés idejét, számát és összegét, bevezette adókönyvembe, nyugtatta azt körülbelül 2 év óta megszokott aláírással és pecsétjével.

Nem áll tehát ezen levélben foglalt azon kijelentés, hogy illetéktelen kézhez fiztettem, mert én:

1) az adópénzek beszedésére és nyugtatványozására jogosított adóhivatali közegek felcélra le az adót;

2) mert „M. kir. adóhivatal Kulán“ felíráttal ellátott, az adópénzek beszedésére felállított hivatalos helyiségben fiztettem adómat.

3) mert befizetett adóm az adóhivatal főkönyvében tételszám, időrend és összeg szerint pontosan el van könyvelve.

4. mert az adóhivatal által vezetett főkönyvvel megfelelőleg van az összeg adókönyvemben elismerve és nyugtázva.

II.

Nem áll a levélben foglalt azon kijelentés, hogy illetéktelen kézhez fiztettem adómat, mert:

6. Ugyanazon kézhez és ott fiztettem ezen újra követelt adómat, hol úgy én, mint polgártársaim 2 év óta fizetjük adó-

inkat, anélkül, hogy akár engem, akár bármely polgártársamat figyelmeztette volna valaha a tekintetes Igazgatóság, hogy az adót átvevő egyén nem illetékes az adó átvételére. Ha tehát 1892. év eleje óta állandó olyan egyén vezette az adóhivatal főkönyveit és szedte a „M. kir. adóhivatal Kulán“ felíratu helyiségében az adót, a ki arra illetékes nem volt, a felelősség csupán azon főnököt terheli, kinek vezetése alatt állott az adóhivatal, továbbá azon felettes hatóságot, mely 1892. év óta állandóan revidálni volt köteles az adókönyveket, az azokban előforduló bevezetéseket és ezeket az adó pénztárban levő pénzkészlettel összehasonlítani.

6. mert az adófizető közönség nincs jogosítva, de nincs is rá módja vizsgálni, hogy azon személy, ki a könyveket vezeti, az adópénzt szedi, a kifizetéseket eszközli, jogosított és illetve illetékes kéze, birtok megbízással az adópénz szedésére, vagy nem, mert ez esetben a hivatalos helyiségben az illető arcképének és alatta névének és névaláírásának is ott kellene lennie, ki a adópénzek szedésére jogosított, mert különben nagyobb óvatosságot a közönség nem tanusíthat, minthogy az adóhivatal helyiségében és az adópénztárnál szabályszerű aláírás és nyugta ellenében teljesíti a fizetéseket.

A tekintetes pénzügyigazgatóságnak tehát nincs joga a befizetéseket el nem ismerni, miből kifolyólag nincs joga azokat újra követelni, mert ha mulasztás történt, azt csak a kulai adóhivatal főnöke és felettes hatóságai, nem pedig én tisztelettel alulírott követtem el.

Ugyanazért esedezem A) alatt igazolt ügyvédem, dr. Visontay Soma utján:

Méltóztassék jelen felebbezésem folytán a fent jelzett adó ujjalagos behajtására irányuló lépéseket felfüggeszteni és azt a vonatkozó előíratokkal az illetékes felsőbb hatósághoz áttenni, ahol esedezem:

Mikép a fent jelzett felhívást hatályon kívül helyezni, a szabályszerűen befizetett és elkönyvelt adómat, mint szabályszerűen befizetett elismerni és engem annak ujjalagos megfizetése föl felmenteni kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel stb. stb.

Vármegyei közgyűlés.

— Tartott 1894. évi márczius 16 án. —

Bácsmegey törvényhatósági bizottsága f. hó 16-án tartotta meg rendes tavaszi közgyűlését, melynek tárgysorozata 143 pontot foglalt magában.

Azú hittük, hogy a Radimeczky-estet megbeszélése cseljából az ellenzék is részt fog venni a közgyűlésen, de — úgy látszik — a megyei közgyűlés teljesen elvesztette abbéli tekintélyét, a melylyel bírnia kéne, hogy a közügyek komoly megvitatása ott helyet foghasson.

S ez leginkább dokumentálta a megye alispánja terjedelmes jelentésével, a mely tüzetesen foglalkozik az esettel, de oly kevésbé tudott figyelmet kelteni, hogy senki se tartotta szükségesnek ez érdemben valamely kérdést intézni.

Sajnáljuk különben, hogy a jelenléti ez idő szerint bírálat tárgyává se tehetjük, mert a zajban megértünk

nem sikerült, az irodában pedig majd csak holnap lesz megszerezhető.

Nem tartjuk azonban elkésettnek a lapunk legközelebbi számában mérlegelni az alispáni jelentés ez érdemben hangoztatott mentségeit, melyek bizonyára tanulságosak.

A megyei közgyűlés tárgysorozatának második pontja a baja-zombor-ujvidéki vasút hozzájárulási összegeinek végleges megállapítása kielégítő megoldást nyert, a vármegye 611 000 firtal járul e vasút kiépítéséhez, s reméljük, hogy a városok s községek is megteszik még a magukét, hogy ezen életrevaló vasút mielőbb kiépüljön.

A belügyminisztérium jóváhagyta a vármegye 1894. évi szülő költségvetését s most elhez képest a szükséges intézkedések is meg fognak tétetni.

A szabályi közigazgatási járás és a megfelelő járásbírósg megszűntetése iránt folyamatba tett lépések sikerre nem vezettek, a vármegye nem akar a megszüntetéshez hozzájárulni.

Szabadka város törekvése is hajótörést szenvedett Sándor községnek a város közigazgatási kötelekébe való csatolása iránt, mert a sándoriak ellenzik a töre vést s a megye is ily értelemben határozott.

A kereskedelmi miniszter jóváhagyta a vármegyei hetivásároknak nem helyi iparosok által való látogathatása iránt alkotott szabályrendeletet a mit a megyei közgyűlés is tudomásul vett.

Azután következett a főügyési állás betöltése.

Nem volt tulajdonképi választás, mert — mint régebben közöltük, — az állást Kozma László zombori ügyvédnek ajánlotta föl Sándor Béla főispán, a ki oly feltét alatt, ha a magánpraxis engedélyeztetik, kész volt azt elfogadni.

Erre a belügyminisztériumnál is kivitte a főispán, hogy kivételkép engedjék meg a megyei főügyésznek a magánpraxis. Most tehát nem állott több semmi se utjába annak, hogy Kozma László a vármegye szolgálatába lépjen.

Mindazonáltal a formalitások megtartattak. A kandidáló bizottság Latinovits Pál, dr. Schneider Károly, Fernbach Antal — kit a közgyűlés választott, — továbbá Piukovits József, Czirfusz Ferencz s dr. Zákó Milán — kit a főispán kinevezett, — rövid tanácskozásra visszavonult s a főispán azt az eredményt hirdette ki, hogy egyedül Kozma László pályázott a főügyési állásért.

Harsogó éljenzés követte e kijelentést, a minek lecsillapultával a főispán konstatálta, hogy Kozma László főügyészre megválasztott. Kis vártatra a terem épelt Kozma László, a ki zajos éljenzés között járult a főispáni szék elé, hol a szokásos esküt nyomban letette. Majd elfoglalva helyét, szólásra jelentkezett.

Érzi — úgy mond — hogy nem illő részéről, érdeméről beszélnie, miket még nem szerzett meg, de kötelességében áll kijelentenie, hogy iparkodni fog szert tenni azokra, a mi nem lesz nehé feladat akkor, a midőn az államkormányzat részéről vele szemben oly kiváló lelkiismeretes férfiú áll, mint Sándor Béla főispán, a vármegye tisztviselői karának élén pedig oly tettdus vezetője van, mint Schmausz Endre, valamint oly

tisztviselői gárdába lép, mely hivatásának magaslatán áll

E dicsőhimmussal kezdte meg Kozma László főügyési pályáját, a minek ellenkezőjéül különben senki se várta tőle, ha mindjárt szívesen elengedte volna azt, hogy mint megválasztott főügyész dicsérete feleltessék.

Jobb szeretttük volna, ha erős fogadást tesz vala a megye közönsége előtt arra, hogy a törvények felett lelkiismeretesen fog örködni s nem engedi meg, hogy azokkal visszaélés követtessék el.

Nincs okunk különben bizalmatlansággal nézni Kozma László működése elé, kit eddigi tevékenységében szigorú kötelességérzet s fáradhatatlan szorgalom jellemzett.

Évekkel előbb az ellenzéknek volt egyik oszlopos férfja, hiva Apponyi grófnak, ki a helyb. kormánypárt megbuktatását előmozdította.—Azonban most már több év óta passzív magaviseletével annak adott kifejezést, hogy az ellenzék álláspontot elhagyta s utóbb a városi közgyűlésen való szereplése a kormánypárt erős hívét tüntette benne föl.

A vármegye tisztviselői kötelekékébe való belépte kétségtelenné tette, hogy Kozma László a kormánypárté lett egészen, a mi arra nézve vivmány s az ellenzékre rég érzett veszteséget jelent.

Ha azonban Kozma László éles tekintetét a megyei korrumpált viszonyokra fogja szegezni s energiával fogja azt üldözni, akkor átpártolása hasznossá lesz nemcsak párt s egyéni, de a közérdek szempontjából is.

Még egy választás is volt, a menyiben a titeli szolgabírói állás is betöltött Veszelinovics Milorád által, kinek bár nincs meg a kellő kvalifikációja, de egy év alatt köteles lesz azt megszerezni.

Fölolvastatott József csász. és kir. főherczegnek a magy. kir. honvédség negyedszázados fennállása évfordulója alkalmából hozzáintézett üdvözlő iratra adott válasza, mely lelkes éljenzés közt tudomásul vétetett.

Ugyancsak éljenzés közt vette tudomásul a megye dr. Jókai Mór választás az írói jubileuma alkalmából hozzá intézett üdvözlő iratra.

(Folyt. köv.)

A kiállítási igazgatóság jelentése az 1896-iki ezredéves országos kiállítás előmunkálatairól.

(Folytatás.)

Mint kimagasló esemény felemlítendő Ő cs. és apostoli királyi Felsőérek ama legkegyelmesebb elhatározása, hogy Magyarország ezredéves kiállításán mint kiállító részt venni méltóztatik.

A kereskedelemügyi miniszter ur ugyanis, mint az ezredéves országos kiállítás elnöke legalázatosabb előterjesztést tett Ő Felsőének arra nézve, hogy az uralkodó ház, valamint az udvari gyűjtemények ama nevezetesebb tárgyait, a melyek a magyar történelemmel szoros kapcsolatban vannak, a kiállítás történelmi csoportja fényének emelésére átengedni kegyeskedjék.

Ő Felsőége a király az eléje terjesztett kérésnek elvileg helyt adni és a Miniszter urat felhívni méltóztatott, hogy az ezredéves orsz. kiállítás céljaira alkalmas tárgyaknak a cs. és kir. ház gyűjteményeiből, nevezetesen a kincstárból, a házi, udvari és állami levéltárból és a családi hitbiz mányi könyvtárból való kiszemelése végett magát a főkamara-i hivattal érintkezésbe tegye. E legfelsőbb elhatározás alapján érkezett a miniszter urhoz gróf Trautmannsdorf udvari főkamara-úr levele, melyben a legnagyobb előzékenységgel fölajánlja közreműködését és arra kéri a minisztert, hogy jelölje ki ama szakértő megbízottait, kik az udvari intézetek főnökeivel, a kiállítás keretében illő műkincseket és emlékeket ki fogják szemelni.

Ehhez képest a kereskedelemügyi miniszter ur megbízásából dr. Czobor Béla, Kudora Károly, Radisics Jenő és dr. Szendrei Jánosból álló bizottság utazott Bécsbe, hogy ott Ő Felsőége engedélye alapján az udvari gyűjteményekben levő magyar eredetű és arra vonatkozó történelmi emlékeket áttanulmányozza és jegyzékbe vegye.

A bizottság működése minden irányban a legkedvezőbb eredményre vezetett, mi első sorban azon halára kötelező előzékeny és rokonszenves fogadtatásnak köszönhető, a melyben herczeg Hohenlohe főudvarmester és gróf Trautmannsdorf főkamara-urak a bizottság tagjait részessítették.

A bizottság tagjai az udvari gyűjtemények gazdag anyagát részletesen tanulmányozták és a kiállításunkra fontos tárgyakat jegyzékbe vették.

A három heti tanulmányi idő alatt a bizottság átkutatta a következő nyilvános és magángyűjteményeket:

1. A császári ház műtörténeli gyűjteményeit

a) a muzeumi gyűjteményt;

b) a fegyvergyűjteményt;

c) az érem- és régiséggyűjteményt;

2. A hofburg összes appartement-jait.

3. Az osztrák muzeumot.

4. A csász. udvari könyvtárat.

5. A csász. hitbizományi könyvtárat.

6. A bécsi egyetem levéltárat.

7. A jezsuiták bécsi könyvtárat.

8. A Terezianum könyvtárat.

9. Bécs város muzeumát.

10. Károly Lajos főherczeg ur Ő cs. és kir. Felsőége gyűjteményét.

11. Ferencz-Ferdinand osztrák-esteti főherczeg ur Ő cs. és kir. Felsőége muzeumát.

12. Szász Coburg-Góthai Fülöp herczeg Ő Felsőége gyűjteményét.

13. Gróf Zichy Edmund gyűjteményét.

14. Heckscher Márton bankár gyűjteményét.

15. Dr. Figdor Albert bankár gyűjteményét.

16. A Báró Königswarter-féle gyűjteményét.

17. Dr. Jurics Gusztáv tanár gyűjteményét.

18. Dr. Wilczek János gyűjteményének egy részét Kreutzensteinban (Korneuburg mellett.)

19. A városi történeli muzeumot Wiener-Neustadban.

20. A cziszterciek gyűjteményét Wiener-Neustadban.

21. Benda Gusztáv gyűjteményét.

A nyilvános gyűjtemények igazgatói (dr. Ilg, Hartel, Schönbrunner és őrei Bocheim, Kanner, Hartl, dr. Gödling, Chmelarz, dr. Schrauf stb.) nemcsak a legelőzékenyebb módon könnyítették meg a bizottság fáradszó munkáját, hanem hivatalos kötelességeiken kívül is több irányban szolgáltak tanácssal és utbeigazitással.

(Folyt. köv.)

Különfélek.

— **Mártius 15-ike Zomborban.** A zombori „Népkör” f. hó 15-én bankettel ünnepelte meg a szabadság emléknapjának évfordulóját. A „Népkör” helyiségében szép számú közönség gyűlt egybe, mely lelkes hangulatban ünnepelte a mártius 15-ikét. Az első toszlot dr. Donoszlovits Vilmos mondotta — szemlét tartván a történelem kimagasló mozzanatai felött, melyek a mártius 15-iki eseményekkel rokonságban állanak. Utána dr. Fratricsevits Asjt Vincze mondott talpraesett felkőszöntőt a szótora, mint a szabadság eszméinek legigazabb ápolójára. Dr. Molnár Gyula Kossuth Lajosra mondott ismeretű felkőszöntőt, kérve a mindent, hogy „haza atyját nagy szenvedéseitől váltsa meg s engedje meg neki, hogy továbbra is részt vehessen a magyar nemzet újkori politikai fejlődésében. Azután még dr. Donoszlovits Vilmos elnököt köszöntötték föl, ki a Népkör hivatását szem előtt tartva, azt már két év óta tapintatosan vezeti. A szép és lelkes ünnepély elhűzött a késő esti órákba.

— **Dr. Spitzer Mór.** 40 évesnek egyik legelőkelőbb orvosa, 15-én Jómába utazott, hogy az ott megtartandó nemzetközi orvosi kongresszuson részt vegyen.

— **Miniszteri köszönet.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bács-Bodrogh vármegye közönségének azon áldozatkészségeért, hogy Jókai Mór összes műveinek egy-egy disztikadusu példányát a verbaszi algyamnaziumnak és az apatinai polgári iskolának ajándékozta, köszönetét nyilvánította.

— **A Belt-féle betéréses lopás tettese Várad Bertalan,** — mint lapunk mult számában megirtuk, — el van fogva. Ki ez a Várad Bertalan? Titokteljes ember, a kinek itteni tartózkodása is rejtélyes. A Belt-féle lopás után nála is házkutatást tartott a rendőrség, de az eredménytelen maradt. Várad jónak látta hirtelen elpályázni Zomborból. Hosszú időn át semmi hír nem hallatszott felőle, de ugylátszik, a zombori rendőrség erősen gyanuba vette, mert a pósthivatalnál meghagyta, hogy a helyben lakó apóháoz érkező leveleket küldje a rendőrségre. Így történt, hogy pár hét előtt csakugyan levél érkezett tőle, még pedig Budapestről. E levélben tudtul adja Várad, hogy ő Amerikába akart áthajózni, de akkortájt szörnyű hírek érkeztek onnan ama nyomorról, a melylyel a bevándorlók munka hiányában küzdenek, Várad elment Párisba, Berlinbe, Bécsbe s onnan haza Budapestre. Várad azt írta apóháának, hogy senkinek ne szóljon róla, hazaérkezettől s feleletét a posta épületébe küldje. E levél a rendőrség kezébe jutván, az legott érintkezésbe lépett Belt Bestebény igazgatóval, a ki 1000 korona jutalmat tűzött ki a tettes kézrekerítése céljából. — Belt maga is méltatlan gyanuba keveredvén, lázas tevékenységet fejtett ki a tettes kinyomozásában. Alig hallotta a levélbeli tényeket, rögtön Budapestre utazott és jelentette a rendőrségnek, hogy a tolvaj Budapestben rejtőzik. Legott titkos rendőrt kapott maga mellé, a kivel a póstán jelenkezett, meghagyta, hogy a poste-restante levélét jelenkezett tartóztassák föl, míg rendőrt nem jő. Ott azonban azt a választ nyerték, hogy az illető már egy izben kézrekerített levél után. Most Belt a titkos rendőrről fölkereste Várad zárdában nevelt kis leányát hátha az tudná megmondani apja hollétét. A zárda főnököt

nem adhatott fölvilágosítást, de megerősíté Váradnak Budaposten való rejtőzését, mert ott is volt azóta leányánál. Beltek nem sikerült Váradt kérekeríteni, de egy hét elteltével a titkos rendőr, — ki következetesen leste a postán, megcsipette Váradt is sürgönyileg értesítette a zombori rendőrséget. Így történt, hogy Nikoltis Zomborba hozta őt. — De ez még nem minden. A jövő fogja megmutatni, hogy osakugyan a keresett tolvajt sikerült-e benne elfogni.

— **A kar jutalomjátéka.** A helyben működő színtársulat férfi s női karának f. hó 19-én lesz a jutalomjátéka. Kinek ne jutna eszébe ez alkalomból a híres kuplé: „Korista élet — kutya kenyér”. Valóban a színművészet templomában legsanyarubb existenciájára a sekrestyés és harangzóknak. Pedig lehetne-e kar nélkül meglenni? Görög tragédiát, operette-et, népszümmüvet éppen nem lehetne előadni s a legtöbb drámából ki kellene hagyni a „népség — katonaság — alabárdosok — apródok és mindkét nemből izéket”. — S mi több: kezdő színészek nem volna szabad lenni, hanem mindjárt Hamlettel kéne megkezdeni a színművészetet. Beláthatjuk, hogy az lehetetlen s ennek nyomán kél az a napfényes igazság, hogy a kar egy malum necessarium, melyet ápolni s gyarapítani kell, — természetesen e részben eltérnek a módosok. Mi nem akarunk rosszra esábitani s így egészen tekinteten kívül hagyjuk a támogatás kuliasza mögötti módját, de arra egészen bátran fölkerjük a n. é. közönséget, hogy ne fogadja el ezt a „n. é.”-t ingyenben, hanem érdemelje ki azzal, hogy a színházi kar jutalomjátékát tegye valóban jutalomná, hogy a helyi kar minden tagja a jutalomjáték után legalább egy évig ne törődjék a szerződés-sel. —

— **Hymen.** Folyó hó 18-án tartja eljegyzését Kiss Károly kis-Hegyesi földbírtokos tartalékos honvéd hadnagy — Paeséri Mészáros Rózsa kisasszonnyal, néhai Paeséri Mészáros József földbírtokos, és neje néhai Gróf Odescchaki Korina leányával Baján.

— **Elítélt nábob.** A kir. Kuria III. büntető tanácsa Szentgyörgyi Imre elnöklelte alatt ma itélkezett Pettingmeyer Henrik, dugszagad feketehegyi nagybérű bűnügyében, a ki ellen azt a vádat emelték, hogy egy 45 frtról kiállított váltót 1450 frtra igazított ki, melyet azután értékesített. A szabadkai kir. törvényszék okirathamisítás büntetése miatt annak idején két és fél évi börtönrre ítélte a nábobot Diei Jakáb és János társaival egyetemben. Ezt az ítéletet a szegedi kir. tábla két évre szállította le, a kir. Kuria azonban Hérics-Tóth bíró előadása alapján az első bíróság ítéletét hagyta helyben.

— **Egyházi kérdés** a Petrovics-féle esetben. Mint annak idején jelentettük, a Lindér-féle botrányból ismeretes Petrovics Gerasin volt szentendrei mandatárius Brankovics pátriárka által e helyéről elmozdított s a tolnamegyei Grabovác zárdába internáltatott. A mandatáriusi teendővel Telesky arkimandrita bizott meg, ki az ügyeket e napokban végleg átvette. Ez alkalomból, hogy Petrovics a grabováci zárdába utaltatott, a gör. keleti egyházjogban jártas körökben oly kérdés merült fel, melynek mindenesetre nem fognak hiányzani következményei. A gör. keleti egyházjog szerint ugyanis a püspökök minden további ingerencia nélkül egyedül a püspöki zsinat választja, még pedig a kánon értelmében: „a szentlélek jelenlétében” s egyedül a püspöki zsinat van feljogosítva arra, hogy a püspök felett itélkezzen. Miután pedig Petrovics a püspöki zsinaton püspöki forma szerint megválasztatott, ennek folytán választott püspöknek tekintendő s irányában a zsinaton kívül joghatóság senki sem gyakorolható, mert azon körülmény, hogy felszentelve még nincs, valamint hogy megválasztása királyi megerősítést nem nyert, a dolog érdemén — pro foro interno — nem változtat, mert a felszentelés csak a püspöki jogok tényleges gyakorlására adja meg a jogosítványt, a királyi megerősítés pedig a püspöki megye adományozására vonatkozik s folyományára a legfőbb védnöki jogoknak. Ezeknek a konistáknak nézete szerint Petrovics csak a zsinatnak felelős, mely őt leteheti, ha a simonia vétsége rábizonyul, míg

ha felmenteni lesz kénytelen, ugy nélkül is — elismerni tartozand. A simoniára vonatkozó 30. apostoli szabály a következőképp hangzik: „Azon püspök vagy presbiter, vagy diakonus, ki méltóságát pénzért nyeri, lefokozandó, valamint az is, a ki őt ezen méltóságához segítette.

— **A bácsmegeyi rigyicai választókerület** 1025 választó polgár aláírásával bizalmi feljuttatást küldött a kerület képviselőjének, Latnovits Ernőnek azért, hogy a polgári házasság ellen állást foglaljon.

— **Jubiláris ünnepély.** A szabadkai kir. törvényszék tanácsstermében f. hó 14-én, szép ünnepély folyt le. E napon töltte be Crainicean Mihály kir. törvényszéki bíró szolgálati idejének huszonötödik évét. Az ünnepeltet dr. Vasdényey Géza kir. törvsz. elnök üdvözölte, s meleg hangon tartott szép beszédében az ünnepeltnek kiváló érdemeit s odaadással párosult munkásságát méltatta. Az ünnepelt egészen meghatva mondott köszönetet a kitüntetésért. — A bírói kar az ünnepelt tisztelőt szerdán este 8 órakor a „Pest-város”-hoz címzett szálloda éttermében fényes lakomát rendezett, melyen számos felköszöntök mondtak.

— **Márczius 15. Csantavéren.** A szivből jövő lelkesedés nagy és tiszta lángja gyaladt ki a csantavéri egyenlőségi-olvasókör helyiségében, amikor annak lelkes tagjai a szabadság emlékmájának előestéjén a „szabadság, egyenlőség, testvérség” e világmegegyált és messziasszerül eszmék diadalának emlékeit ülték meg. Az estélyen, amely este fél 8 órakor vette kezdetét igen szép és nagy számú közönség jelent meg. Az estélyt Tiborfi Kálmán a kör elnöke nyitotta meg, aki hatóságos szabalkann emlékeztet meg a magyar alkotmány kivívásának nagy napjáról és annak halhatatlan nevű megalkotójáról, a ki ma a messze távolban hazájától száműzötten, kimerülve vívódik egy kegyetlen betegséggel; imádkozunk, küldjünk felohsát a magyarok Istenének trónusa elé a szabadság apostolának Kossuth Lajosnak életéért. Ezután Roder Jakab tanító óriási hatást és lelkesedést keltett beszédében fejtette ki a mai nap jelentőségét. Beszéde végén, mint az egyenlőségi-olvasókör alelnöke azon kérelemmel járult a jelenlévők elé, hogy mártius 15-ét, a magyar polgár fogalmának születési napját, az egyenlőségi kör minden esztendőben előre megállapított program szerint ünnepelje meg. Erre Klein Mátyás hosszabb beszédben fejtette „a szabadság egyenlőség és testvérség” eszméit, amely eszmék lelkes követőinek előre kell haladni és támogatni azt a zászlót, amelyre az egyenlőség, a polgári jogegyenlőség, szabadelvtűség, népműveltség jelszava van felírva. Dr. Békely Károly igen szép beszédben emlékeztet meg mártius idusáról és ezzel kapcsolatban a mai politikai helyzetről. Jordán Béla rövid, de annál zamatosabb beszéddel idézett elő lelkesedést, Kossuth egészségére írtve poharát. Beszéde végén felolvasta a csantavéri egyenlőség körnek Kossuthhoz intézett üdvözlő, hosszú életet kívánó sürgönyét. A lelkes polgárság, folyton éltette a mi nagy betegünket Kossuth Lajost. A megjelentek együtt maradtak a késő éjjeli órákig.

— **A bácsalmási katolikus kör** és a Tisza-Kálmánfalva községi első temetkezési-egylet alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter megengedte, hogy Schummer János szabadkai illetőségű ugyanottani lakos ugy maga, mint kiskorú Kálmán, Gizella, István és Anna gyermekei vezetéknévét „Somogyi”-ra átváltoztassa.

— **A szeghegyi honvédsírok.** Ez év július 13-án lesz 45 éve annak, hogy Szeghegy határában vitéz honvédek Guyon tábornok vezérlete alatt heves csata után Jelasich seregei felett dicső győzelmet arattak. A csatában elesett honvédeket a csatatéren mintegy 200 □-ből területen kilenc gödörbe temették. A vitézek ott nyugszanak jeletlen sírokban, melyek halmaít már-már eltűntei az ekevas. Most a szeghegyi kaszinó azon buzgólkodik, hogy az eddigi mulasztást helyre-pótolandó, meg vegye ezt a helyet a tulajdonostól. A helyet vásrósózzal akarja körül-

vételni, s egy emlékkövet állítani. A költségek 3300 forintra rugnak, s ez összegét s kaszinó gyűjtés útján óhajja beszerzeni, miután semmiféle alap nem áll rendelkezésre. Ha az összeg rövid idő alatt egybegyűl, a munkálatokat az éfordulóra bevégzi, a mikor is a sírhelyeket megkoszorúzzák.

— **A debreczeni kereskedelmi akadémia** volt tanítványait fölkeri az igazgatóság: jelentések be f. hó 31-ig jelenlegi alkalmazatásuk minőségét és javadalmát, hogy a tanítványok új palotájának fölavatása alkalmából kiadandó emlékkönyvben az érettségivel távozottak teljes névsora közölhető legyen.

— **Bemutatott alapszabályok.** A belügyminiszter a gajdobrai polgári kaszinó-egylet alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Csőd.** Athanaczkovits Tivadar szabadkai cég csődbe jutott.

— **A katonásdi halottja.** Megrendítő szerencsétlenségről tudosít bennünket levelezőnk: Káty, bácsmegeyi község legelső gazdájának, Kánicz Milosnak egyetlen fia, a tizenöt éves Isza, látogatába ment pajtásához, Gyinaton Zsarkóhoz. Elhatározták, hogy katonásdi játszanak, még pedig igazi puskával; amikor az öreg Gyinaton elment lazulról, kilopott a szobából annak új fegyverét és a kertbe mentek játszani. Örömmel, czipeltek a fényes fegyvert, arra nem is gondoltak, hogy az meg van töltve. Sorsot húztak, hogy ki álljon először a szélbe. Kánicz Iszára esett a sors és ő kiállt tiz lépésnyire Zsarkótól. Vigyázz! Czelőzz! Lőj! kiáltotta katonásan a kis Isza. A fegyver eldőrdült, s a szerencsétlen fiu egy veltrőző sikoltással összerogyott. Mire a szülők a szerencsétlenség helyére érkeztek, fiuk már meghalt.

— **A vármegyei megszabályozás** állapotáról a következőkben számolhatunk el: A bezdánzsiziget és rákvizsiziget ármentesítő társulatok működése 1600, illetőleg mintegy 600 kataszteri holdra terjednek ki. A töltések vonalozása, nemkülönb azoknak méretei több megjegyzésre adhatnának okot, azonban egyrészt a közérdek szempontjából nem birnak nagyobb fontossággal, másrészt a Dunának ezen szakaszán mindaddig, míg a meder megfelelőleg megszabályozva nem lesz, a műszaki követelményeknek megfelelő érdekeltiséget alakítani nem lehet, mert a folyó hol egyik, hol másik ágba vetve magát, a gyenge erővel épülhető védműveket egyszerűen elsöprené. A monostorszegh-kupuszina-apatini öbölzet mintegy 20,000 holdra terjed ki. Ezen öbölzet töltésének felső része kellő méretekkel már ki van építve, míg az alsó rész az ugynevezett kucskai töltés még kiegészítésre szorul. Ezen öbölzet társulattá való alakítása tekintetében a szükséges intézkedések már megtétettek. Az apatiniszontai ármentesítő társulat működése 10,000 kataszteri holdra terjed ki és az 1891. vi gátszakadások következtében alakult át magánöbölzetből társulattá. A munkálatok jelenleg folyamatban vannak. A gombos-vajszkai ármentesítő és vizaszabályozó társulat működése 12,000 kataszteri holdra terjed ki. A társulata belvizek levezetése körül igen dicsőre méltó munkásságot fejtett ki, azonban töltései igen sok kívánalmat hagytak hátra, a minek egyik főoka abban rejlett, hogy a töltéseket az egyes uradalmak és községek külön-külön építették és így míg az egyik rész megfelel a követelményeknek, addig a másikon az illető tulajdonos nem teljesítette elvállalt kötelezettségét. A töltéseknek egyenlő méretekre való kiépítése külön miniszteri biztos kirendelése mellett lett elrendelve. A vajszka novoszóló-bukini érdekeltiség, melynek elégtelen méretű töltései mintegy 30,000 holdat védenek, a védművek teljes kiépítése érdekében társulattá volna alakítandó, melynek keresztülvitelére a kezdő-ményező lépések megtettek.

— **Uj szer a nátha ellen.** Körülbelül ugyanannyiszor, mint a kormányozható lég-lajtót a technikusok és az elmebeteg-ek: fedezik föl orvosok és patikusok a nátha ellenszerét. Erthető tehát az a skepticizmus, amelylyel a publikum az ilyen felfedezések hírére fogadni szokta; mi azonban tartozunk annyival úgy a repülni vágyó, mint az influenza emberiségnek, hogy időnkint mindkettőről referáljunk. A legújabb szert, amely gyökeresen orvosolja a legkrónikusabb náthát, dr. Maurin francia orvos fedezte fel mostanában. A medicina nem valami új, csak hogy mindeddig nem orvoságnak, hanem — illatszerek használták nagy- és dádányink. A neve — van-e, aki e nevet nem ismeri? eau de Cologne, otkolon, kölni víz. A raffinált fin de siecle-parfümöknek ez az érdemében megőszült őse tehát ismét nélkülözhetetlen háziszert lesz, de többé nem mint illatszert, hanem mint orvososság. Maupin orvos szerint néhány cseppet kell belőle a zsebkenőre csöpögtetni és a szagától elmúlik minden nátha. Minthogy az experimentálás veszedelmével nem járhat, megpróbálkozhatnak vele mindazok, akiket az eddig ismert ezerötszáz-negyvennyolc szer mindeddig ki nem gyógyított.

— **Csöd:** Hernyakovits Száva titeli lakós csödbe jutott. —

— **Petanovits József** úr a főváros VI. kerületi casinó vendéglőse az általa épített Metropole szállodát saját kezelésébe vette át. Azon körülmény, hogy Petanovits úr szakmájában uttörőnek ismeretik, arra enged következtetni, miszerint a Metropole-szálloda a fővárosba ránduló utazó közönség találkozó helye lesz, annál is inkább, minthogy Petanovits urat az utazó közönség, mint a Terézvárosi casinó vendéglőse iránt a tanusított szeretetre méltó előzékenységet nagyon kedveli, ezefelül a Metropole-szálloda nagyon elegánsan és minden igényt kielégítő kényelemmel be van rendezve.

— **E lap nyomdájában egy jó házból való fiú tanonczul felvetetik.**

Egész selyem, mintázott

Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen a privátmegrendelők lakására. **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. S v a j e z b a címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom, művészet.

Kossuth tisztelőihez. A művelt és hazafias magyar közönség széles körben nyilatkozni óhaja, ösztönzött a cél lelkesítő volta, hogy elkészítsen Kossuth Lajos rézmetszettel arczképét oly kivitelben, a melyben az minden magyar ház falának méltó díszére szolgál s magában véve is becsértéket képvisel. Hogy az idei téli műtárlaton is kiállított metszetemet nemcsak társaskörök, kaszinók, hanem magánosok részére is minél inkább hozzáférhetővé tegyem, beszerzési árát szokotlanul előnyösen a következőkben állapítottam meg: Egy kép ára chinai papíron 2 frt o. ó. Gyűjtők minden 10 példány után egy tiszteletpéldányban részesülnek. Vidéki egyes megrendeléseknél 2 frt 20 kr. küldendő postautalványon, mely esetben a kép gondos cs.

magolásban bérmentesen küldetik meg: A metszet mére ei: 27×19 ctm. 62×44 ctm.-nyi papíron. Hazafias tisztelettel Doby Jenő a m. kir. iparművészeti iskola szaktanára, Budapest, III., Zsigmond-utca 45.

„Budai könyvesház.” Ez a címe annak a szépirodalmi vállalatnak, mit Ács Endre azért indított hogy a közönség asztalára családai olvasmányok kerüljenek. A budai köny-

vessház küzkedveltségül írók tollából hoz 3—4 ivnyi tartalommal havonként egy egy füzetet. 12 füzetre terjedő egy folyam ára egy évre 1 frt. (2 korona) . . . Az előfizetési pénzek a Budai könyvesház szerkesztősége és kiadóhivatalába I, Vár, Fortuna-utca 16. I. em. alá küldendők. Egy folyam, 12 füzet előfizetési ára 2 korona.

Hirdetések:

A mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom ezennel, hogy az általam épített

Metropole szállodát B u d a p e s t, Kerepesi-út 58. sz.

saját kezelésembe vettem át.

Ezen I. sz. rangú szálloda, a legújabb kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve, és gyönyörű fekvése által Budapest legélénkebb helyén tűnik ki, azonkívül központi fűtéssel, felvonó-gép (Lift), villamos világítás és fürdővel el van látva és kitűnő étteremmel és kávéházzal bir.

Kiszolgálás és világítás nem számítatik fel.

Támaszkodva hosszú éveken át szerzett tapasztalataimra, főüdvöskvésem lesz minden tekintetben az utazó közönség megelégedését kiérdemelni és kérem az eddig irántam tanusított bizalommal ezen új vállalatomra átruházni

kitűnő tisztelettel

PETANOVITS JÓZSEF

szálloda-tulajdonos.

Magyarország

teljesen független politikai napilap. Nincs lekötve senkivel szemben, nem áll sem egyeseknek, sem osztályoknak, sem érdekköröknek szolgálatában.

A „Magyarország” önzetlenül csupán egy célt szolgál: az ország függetlenségének és önállóságának ügyét. Ez legeg folyton szeme előtt és ennek elérésére törekszik.

A „Magyarország” mindig és mindenkiel szemben tárgyilagos és elfogulatlan. Egy mértéket ismer: az igazság mértékét, a melytől soha semmi körülmények közt el nem tér.

A „Magyarország” szerkesztőségének és kiadóhivatalának megfizetett munkája folytán az összes országos és külföldi eseményeket legelőször hozza az olvasóközönség tudomására.

A „Magyarország”-ot reggel már az ország távoleső részeiben is olvasni lehet. Hozza az az napi országgyűlést teljesen kimerítő szövegben, az az napi összes eseményeket úgy a fővárosból, mint a vidékről és a külföldről. Hozza a bel- és külföldi teljesen tőzsedei jegyzéket és árfolyamokat. Naponként közöl tárczát, regényt és más érdekes közleményeket.

A ki a „Magyarország”-ot olvassa az az üzleti, társadalmi és politikai eseményekről sok helyen egy egész nappal előbb értesül, mint más lapokból.

A „Magyarország” már is 30.000 példányban forog az olvasóközönség kezében s így rövid idő alatt elérte a támogatásnak azt a mértékét, a melylyel magyar lap eddig még nem díszekedhetett. A közönség ezen támogatását a szerkesztőség a lapnak folytonos fejlesztésére és tökéletesítésére fordítja.

A „Magyarország” előfizetési ára:

Április hóra 1 frt 20 kr (Április — június) negyedévre 3 frt 50 kr,

Április — december hónapokra 10 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek postautalványon a kiadóhivatalba Budapest, Rostély-utca 2. küldendők.

Magyarország kiadóhivatala.

Képviselő kerestetik

Zomborban valamint a közelfekvő helységeken helyi ügynökség felállításához.

Minden ott kelendő nagybani áru, üzleti cikkek és más jövedelmező üzletágban. Üzletileg tapasztalt tehetséges egyének, ha nem hivatalos foglalkozásuk is, akik egy tartós és biztos existencia után törekszenek, küldjék ajánlataikat, ajánlóleveleikkel együtt német nyelven írva, továbbítás végett, Mosse Rudolfhoz, Bécsben sub: R. 9612.

BÁRÓ Rédl Béla

úr keletibai ménéséből alább elősorolt számfelvetti lovak folyó évi április 2-án Szabadkai 1-kör Szerdahelyi utca 10 számú urasági udvarban délelőtt 10 órakor szabadkézből nyilvános árverés uján eladni fognak.

6 darab különböző korú, hasas és meddő [kanca].

6 darab 4 éves csikó,
1 darab 8 éves mén.
2 darab 1 éves csikó.

Uradalmi tisztartóság

A legujabb

férfiaknak

akik ifjúkori vétkek (Onanié) vagy kicsapongó élet folytán, elvesztett vagy gyengült férfierő, magómlésekben, szenvednek. A legbiztosabb hatással van az Osztrák Magyarország és franciaországban szabadalmazott gyógy készülék, (a zsebben hordható) önhasználatra a legbiztosabb sikerrel. Iratok előkelő és hírneves tanároktól. Ezekbe menő köszönő levelek ajánlják használatát

Leírásokat 10 kros levélbélyegért ingyen küld, a feltaláló és specialista,

Dr. Altmann Károly

BÉCS VII/4 Mariahilferstrasse 70.

Birtokvétel.

Készpénzfizetés mellett kerestetik azonnali megvételre.

Egy nemesi birtok

az ár mehet 150.000 frtig

és egy uradalom

500.000 frtos árban

csinos kastély

jó gazdasági épületek, termékeny szántóföld, értékes erdő kívántatik.

Ajánlatok csakis birtokosoktól.

2-4

PATZ RICHARD,
Bécs, Margaretenstrasse 12.

VILÁGHÍRŰ

a

„Les Dernières Cartouches és Lohengrin”

féle szivarkapapír

Braunstein freres gyárából Párisban

65 Boulevard Exelmans 65.

Braunstein freres cég csakis Gassicourtban (S és O.) Franciaországban készített saját papírgyárna készítményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerű legujabb elveken alapuló berendezett telep készítményei bir ipar diadalának tekinthetők.

A szivarkapapír és szivarkahüvely elárúsítására gyáriraktár helyisége

Bécsben, I. Schottenring 25. sz a.

Az általunk a „Les dernières Cartouches” féle papírból készített valódi francia szivarkapapír valamint szivarkahüvely melynél minden papírtok a „Braunstein freres” céget viseli, Zom és környékén minden norinbergi nagykereskedésben valamint minden magyar kir. dohánytőzsze benapható.

Nehéz kór

Százakra menő elismerő és köszönőlevél.

Biztos eredmény! Alapos gyógyulás a legrégebb és legnehezebb esetekben az én hírneves „Epileptikumom” által.

Szétküldések utánvét, vagy 20 márkának előleges beküldése mellett történik.

J. Eiger, specialista

BERLIN, DANZIGERSTRASSE 19.

Nem e kovácsnál kell szemet vásárolni! ezt mondja a régi példaszó.

Ezt joggal mondhatom telepítvényemre, mert csakis egy ily nagy üzlet mint az ényém mely óriási árukészleteket készpénzen vásárol kevés költség mellett, ami csakis a jövőnek van hasznára.

Elragadó szép szövetminták magán vásárlóknak, ingyen és bérmentve. Dus tartalmú mintakönyv amilyen még nem létezik szabóknak bérmentelen.

Öltözkekenek való kelmek

Peruven és Dosking a magas Clerus számára, előírás szerinti szövetek a cs. és kir. tisztviselői egyenruhákra, továbbá a rokkantak tűzoltók, egyenruhákra, kocsitárhuzat, Loden-szövet, vízmentes vadászöltönyökre, mosószövetet utazó plédok 4—14 frtig stb.

Dicsőretek, becsületes tartos tiszta gyapot szöveteket, melyek alig ütök meg a szabónak fizetett árát, ajánl.

Stikarófsky János,

BRÜNNBEN.

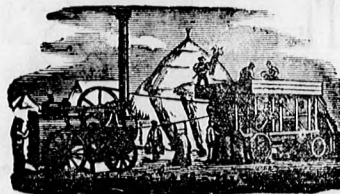
(das Manchester Österreichs.)

A legnagyobb posztó-raktár fél millió értékben Szétküldés utánvét mellett.

Levelezés: Német, magyar, cseh, olasz, francia, lengyel és angol nyelven.

Összes gazdasági gépek

elsőrangú minőségben.

saját **hazai** gyártmány

Kedvező feltételek!

Legutányosabb árak!

Gőzséplőgépek

Kövérutcai telephelyem:
Gazdasági gépgyár,
Budapest.

ELSŐ MAGYAR

Gazdasági gépgyár részvény-társulat.

Gyártelep: Külső vaezi-út 7.

Ezen labdacsock minden tekintetben hasonló praeparatumok elé helyezendők, mert mindennemű káros alkarszektől mentek, a legnagyobb eredménnyel használják hasbetegségeknél, mert vértisztító hatású és nincs gyógyszer, mely könnyebben s a mellett teljesen ártalmatlanul

hasrekedést

a legtöbb betegség ezen bizonyos forrását eltávolítja Czukorzottságnak miatt még kis gyermekek is szívesen veszik be. E labdacsocknak Pílla tanár, udvari tanácsos igen hízelgő bizonyítványt állított ki.

Egy doboz ára 15 labdacsockal, 15 kr. egy tekercs ára 8 doboznak, 120 labdacsockal, 1 frt.

Figyelmeztetés

Utánzatoktól óvakodjanak kérjenek kizárólag Neusten-féle Erzebet labdacsockot, csak akkor valódi ha minden dobozon törvénytelen bejegyzett védjegyünk piros nyomással „SZENT LEOPOLD” Bécs a Planka és Spiegelgasse sarkán van elítve.

Főraktár: Bécs NEUSTEIN FR. gyogyszertára „a szt. Lípóthoz” a Planken és Spiegelgasse sarkán.

500 frt.

Minden tödőbetegnek, aki a világhírű Maltose praeparat használatát után, biztos segélyt és könnyebülést nem talál. Köhögés rekedség, nehéz légzés, tüdő és gégehurut stb. már néhány nap múlva elmaradnak. Ezrektől fényes eredménnyel használtatott, amiről elismerő levelők több tekintélyektől megtekinthetők

Maltose nem titkos szer, hanem malata és tengeriből készítették. Eladása minden államban engedélyezve van.

Ara 3 frt. 6 üveggel 5 frt
12 üveggel 9 frt.

Zenkner Albert

a Maltosen praeparat feltalálója

Berlin S. O

Szétküldés bérmentve.

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

francia cognacgyár

PRIMONTOR.

Vezérigénytelőség

Ruda és Blochmann Budapest.

Téli cura

WILHELM-

Tavaszi-cura

FÉLE

antriarthritikai és antirheumaticai

vértisztító thea

kitüntetve világiállításokon

az I-ső rendű arany érmekkel.

Az emberi szervezet legfontosabb része a vér, és miután általánosan elfogadott elv, hogy egészséges lélek csak egészséges testben lakhatik, főtörekvésünk oda irányuljon, hogy az emberben egészséges vért alkossunk.

Ki oly szerencsés helyzetben él, hogy teljes egészségnek örvend, annak természetesen nincs szüksége semminemű gyógyszerre, de az ilyen természetű megáldott egyéneknek is a legmelegebben ajánlható, hogy kivilágos gondot fordítsanak a az élet eme legfontosabb elemére, a vére.

A vér folyadék, mely zárt edény rendszerben kering a testben, miközben az egyes testrészekhez a szükséges tápanyagot elszállítja, valamint az anyagcsere következtében hasznavehetetlenné vált anyagrészeket, kiválasztás céljából, rendelkezési helyükre juttatja. A vér így az egész táplálkozás központját kezezi.

A természet követelte táplálkozás mindenestire ajánlható. De sok emberrel az sem elég, ha mindig a szigorú higiénitörvények szerint élnek, anélkül, hogy az evésben vagy ivásban rendetlenséget kövessenek el. A legnagyobb rend mellett is gyakran megtörténik, hogy a jólét megzavaratik, minek természetesen a vérkeringésre is megvan a hatása. A legtöbb embernek sejtelve sincs baja okáról, és az orvos sem találja el mindig a helyes diagnózist. A beteg ember természetesen csak azt kívánja, hogy felgyógyuljon, de hogy az egészséges ember egészségben maradjon, erre kevesen gondolnak.

Miután pedig az előadottak szerint a vér a táplálkozás központja, nemcsak a beteg, hanem az egészséges ember is igyekezzék, hogy vére tiszta maradjon. Ehhez mindenestire a főkellék az egészséges és jó táplálék, de ez magában még sem elég, még az egészséges ember sem nélkülözheti a palliatív szereket, hogy azáltal megakadályozza, miszerint az ártalmas anyagok a vérebe ne jussanak, vagy azok onnan kiválasszassanak. Ilyen anyag pedig létezik is és 50 év óta célszerűnek és kitűnőnek bizonyult a használatban. Ez a Wilhelm féle antiarthritikai és antirheumaticai vértisztító thea, melyet kizárólag Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neunkirchenben, Alsó-Ausztriában készít.

Kik vértüket rendszeres normalis állapotban akarják fenntartani, nevezetesen pedig, kik köszvényre vagy rheumai bajokra éreznek magukban fogékonyságot, azoknak időről-időre ezen jónak bizonyult anyagot kellene használniok. A ténylegesen szenvedőkre nézve pedig nélkülözhetlen kellék ezen vértisztító thea, mely a legnemesebb balsamos és aromatisz fűvekből van készítve. A jelenkor leghírnevesebb orvostanárai és orvosai, Oppolzer, Fenzl, Müller János, a berlini vegyészeti laboratorium igazgatója, Dr. Werner Tivadar, Dr. Jannel Gyula, Grover A., Hess és még többen, ezen theát minden vérbetegségnél, tehát köszvénynél, rheumánál emésztési zavaroknál, vértudulásnál, májbajnál, görvélynél, fehérfolyásnál vagy aranyernél feltűnő csodálatos hatásúnak ismerték el. Sőt még kiütéseknél, melyek szintén a vér romlása következtében keletkeznek, ugyszinte chronikai daganatoknál is már számtalan esetben felülmulhatlannak bizonyult e thea használata. Minthogy az idegrendszer is függ a vértől, ezen univerzális gyógyszer hysterikus betegségekénél, heves ideg- és kedély-rázkódtatásoknál is kitűnően hatott. Sőt mondhatni, hogy alig van emberi baj, melynél ezen thea megbízható gyógyító szerül ne volna alkalmazható.

4285

Ára egy esomagnak 1 frt.

Kapható a készítőnél, Wilhem Ferencz gyógyszerésznél, Neunkirchenben, Alsó Ausztriában, vagy az oszt.-magy. monarchia összes gyógyszerártaiban, és fóraktárban. Bpsten Török József gyógyszerésznél, király-utca; Thalmayer és Seitz, ochmeister Frigyes utódai és Neruda Nándornál, de szükséges, hogy a t. közönség mindig határozottan Wilhelm-féle vértisztító theát kérjen.

Őszi-cura

NYári-cura